

(Hekayə)

Cılız kişi kafenin döşəməsinə yıxıldı. Qamı o günəcən belə ağınmışdı. Bədəni özündən asılı olmadan titrəyirdi. "Hər halda ölüm belə bir şeydi" - düşündü, - "Amma, bu, son ola bilməz. Hələ çox gəncəm. Bir vaxt məşhur olub, son illərdə doğrudüüst işləməyən bir kafenin döşəməsində, aynımdə şortik, ayağımda çəkələk, - belə ölümdən utanıram."

Kömək istəmək üçün ağzını açdı, amma ciyərlərində hava yox idi.

Bu hekayə ona aid deyil.

Cılız adamın yanına qaçan ofisiyant qızın adı Qalyaydı. Qız heç vaxt ofisiyant olmaq istəməmiş, həmişə müəllim olacağını xəyal etmişdi, amma müəllimlikdə pul yox idi. Əslində, ofisiyantlıqda da çox pul yox idi, sadəcə kirayə pulunu və digər xərcləri qarşılamağa yetirdi.

O il Beit Berl Universitetində özəl dərslər almağa başlamışdı; dərse getdiyi günlər kafedə gecə növbəsində işləyirdi. O gecə kafenin qapısından içəri heç bir it də girməmişdi və qız bəxşişlərin yarisından da az qazanırdı, amma dərse getmək onun üçün önəmli idi. "Yaxşısan?" - yerdə-

ki kişidən soruşdu. Kişinin yaxşı olmadığını bilirdi. Bu hekayə heç ofisiyant qıza da aid deyil.

- Ölürem, - dedi kişi, - ölürem, tez ambulans çağır!"

- Faydası yoxdu, - qezetdən iqtisadiyyat xəbərləri oxuyan qaraşın, keçəl oğlan dedi, - ambulans yarım saata gələr! - deyə-deyə də yerdə uzanan cılız kişini qaldırdı. - Mən onu xəstəxanaya apararam. Maşınım bayırdadı.

Belə elədi, çünki yaxşı adam idi və ofisiyant qızın bunu görməsini istə-

Etqar Keret

yirdi. Boşanmağından beş ay keçmişdi və o vaxtdan bəri gözəl bir qızla yeganə söhbəti bu qısa dialoqdan ibarət idi. Bu hekayə heç ona da aid deyil.

Göbələk

Xəstəxana yolunda tıxac var idi. Maşının arxa oturacağında uzanmış cılız kişi eşidilməz səslə inildəyir, qaraşın, keçəl oğlanın təzə aldığı "Alfa Romeo" markalı maşınının döşəməsinə ağzının suyunu axıdırdı. Qaraşın, keçəl oğlan həyat yoldaşından boşananda dostları məsləhət gördülər ki, ailə maşını olan "mitsubişi"ni satın əvəzinə, elə maşın alsın ki, o maşını görəndə sahibinin subay olduğunu anlasınlar.

Çünki, qızlar onun sürdüüyü maşına baxıb çox şey anlayardılar. "Alfa Romeo" markalı maşın qızlara belə deyirdi: "Əla oğlandı, macara axtarı!"

Arxa oturacaqda inildəyən cılız kişi... Bu da macərə idi. Keçəl oğlan düşündü: "Mən indi ambulans sayılıram! Sıqaldan istifadə edərək, digər sürücülərdən mənə yol vermələrini tələb edə bilərəm. Eynilə kinolardakı kimi svetoforun qırmızı işığında keçə bilərəm." - qaz verdi və "Reno"

markalı bir mikroavtobusla toqquşdu. "Reno"nun sürücüsü dindar adam idi. Təhlükəsizlik kəməri taxmamışdı. Ordaca can verdi. Bu hekayə ona da aid deyil.

Qəzanın günahı kimdə idi? Maşına qaz verib, svetoforun qırmızı işığını vecinə almayan qaraşın, keçəl oğlandamı? Əslində, qəzanın günahkarı o deyildi. Təhlükəsizlik kəməri taxmayan mikroavtobus sürücüsü? O da deyildi. O qəzanın günahkarı birçə adam idi.

Bu adamları niyə yaratmışdım? Mənə heç bir zərərı dəyməyən dindar bir adamı niyə ödümmüsdüm? Əslində, var olmayan birisinə niyə

acı çəkdimişdim? Qaraşın, keçəl oğlanın ailəsini niyə dağıtmışdım? Bir şeyi yaratmaq insanı məsuliyyətdən qurtarmır. Həyatda baş verənlər qarşısında çiynlərini çəkib Tanrıya baxa bilərsən, amma hekayədə Tanrı sənə. Qəhrəmanın uğursuzdur, sən elə istəmişən deyə uğursuz olub. Başına pis bir iş gəlibse, sən elə istəmişən deyə gəlib. Onun qan içində yerdə qıvrılmasını sən istəmişən.

Həyat yoldaşım otağa girib:

- Yazırsan? - deyə soruşur. Məndən nəse soruşmaq istəyir. Başqa bir şey. Üzündən bilinir. Amma işimə də maneə olmaq istəmir. İstəməsə də, olur.

- Hə, amma önəmli deyil, - deyirəm, - bu hekayə alınmadı. Hekayə demək olmaz, qaşını kimi bir şey oldu. Dimağımın altındakı göbələk kimi.

Həyat yoldaşım guya başa düşür, başını yellədir. Anlamır. Yenə də bu, məni sevmədiyini anlamna gəlmiş. Bu hekayə bizə aiddi.

Tərcümə etdi:
Furqan